09.01.24

9-А-Б клас

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Третя Республіка у Франції.

Мета: розпізнати на карті головні битви франко-прусської війни, напрямки колоніальної експансії й колоніальні володіння Франції; характеризувати вплив результатів франко-прусської війни на суспільний розвиток Франції, процес становлення і розвитку ІІІ Республіки у Франції; висловлювати судження щодо діяльності Жоржа Клемансо; називати дати франко-німецької війни, пояснювати і застосовувати поняття: «Паризька комуна», «ІІІ Республіка», «експансіонізм», «громадянська війна», «дуалістична монархія».

Актуалізація опорних знань

Прийом «Коло ідей»

- 1) з'ясувати причини трансформації Франції в розвинуту країну лідера Європи;
- 2) оцінити внутрішньо- та зовнішньополітичні особливості політики Франції;
- 3) назвати потенційні причини, що привели до протистояння Франції та німецьких держав;

Мотивація навчальної діяльності

Вивчення нового матеріалу

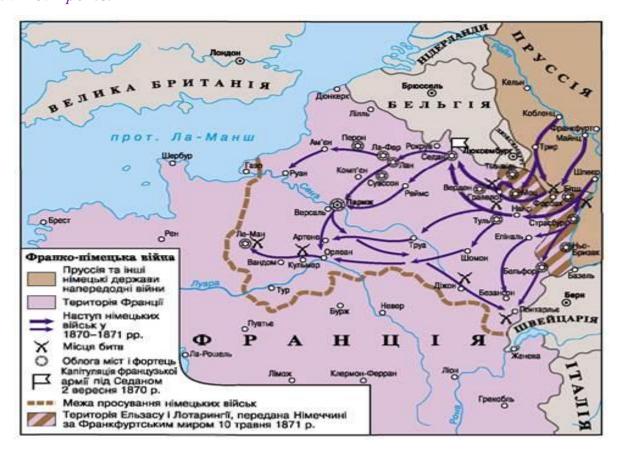
Робота з термінами

Паризька комуна — повстання в Парижі проти французького уряду та короткотривалий (18 березня — 28 травня 1871 р.) період перебування при владі радикальних соціалістів.

Третя республіка – республіка у Франції (1870 – 1940 рр.).

Робота з картою

• Покажіть основні бойові дії, що точились у ході Франко-прусської війни 1870-1871 років.

Через програш під Седаном у Парижі почалось повстання. Воно, у свою чергу, спричинило падіння Другої імперії і проголошення у вересні 1870 року Тимчасового уряду.

За умов утрати влади німецькі війська взяли Париж в облогу. Франція зазнала повної поразки. 18 січня 1871 р. було створено Німецьку імперію на чолі з Вільгельмом І. А в лютому 1871 року було укладено попередній мирний договір. Імператор Наполеон ІІІ втратив владу, і главою держави став прем'єрміністр Адольф Тьєр. Одним з перших його декретів був спрямований проти національної гвардії, яка була сформована під час війни з добровольців для захисту Парижа: майже 200 тисяч осіб були позбавлені зарплати і матеріальної підтримки, а власне національну гвардію було вирішено роззброїти. Для протидії уряду національні гвардійці створили вибірні комітети і на ранок 18 березня 1871 р. фактично захопили владу в Парижі; гвардійців підтримали

солдати армійських частин, і вірні Тьєру війська вимушено залишили Париж. Фактичним господарем столиці Франції став Центральний комітет Національної гвардії, який підняв прапор Паризької комуни, що проіснувала до 28 травня 1871 року.

Робота зі схемою (занотуйте)

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Робота з підручником

У результаті поразки у франко-німецькій війні 1870-1871 рр. економіка Франції була в руїнах: темпи економічного розвитку уповільнилися через низьку платоспроможність населення, технічну відсталість французької індустрії, нестачу природних ресурсів та небажання французького фінансового капіталу вкладати кошти в реконструкцію виробництва через закупівлю сировини за кордоном. Хоча за рівнем економічного розвитку Франція поступалася лише Англії.

Ще з кінця XIX ст. у промисловості переважала легка галузь — найкраще розвивалися текстильна промисловість та виробництво предметів розкоші й модних аксесуарів дрібними підприємствами. Понад половина робітників

працювала в кустарних майстернях, а Париж і Ліон залишалися центрами мануфактурного виробництва.

Машини й устаткування, встановлені на підприємствах, були виготовлені здебільшого в першій половині XIX ст. і поступалися новітній техніці німецьких і американських заводів. Реконструкція промисловості вимагала великих коштів, але французька буржуазія воліла вкладати вільні гроші в іноземні позики — це приносило більший прибуток.

І лише в кінці XIX століття провідне місце у промисловості країни посіли великі металургійні заводи. Відповідно, були утворені великі промислові об'єднання: 1876 р. — металургійний синдикат у Лонгві, що об'єднав 13 чавуноливарних заводів. У 80-ті роки було створено цукровий і гасовий картелі. В автомобільній промисловості країни лідирувала компанія Рено, а головні військові, металургійні і машинобудівні заводи опинилися під контролем могутнього концерну Шнейдера в Крезо. Франція, незважаючи на завершення промислового перевороту та зростання капіталістичних відносин, залишалася аграрно-індустріальною країною. Процеси урбанізації поступово наростали, і наприкінці XIX ст. сільське населення становило лише 43 % населення Франції. Французька революція, знищивши феодальне землеволодіння, перетворила селян на вільних землевласників. Але дроблення впродовж сторіччя селянської власності призвело до того, що 1892 р. 85 % усіх господарств становили дрібні наділи від 1 до 10 гектарів. За такої ситуації селяни не могли купувати сучасну техніку і добрива, а врожайність була однією з найнижчих в Європі.

Франція також мала проблеми з формуванням колоніальної імперії. У Північній Америці французькі колонії були відібрані США, які під загрозою захоплення придбали Лузитанію, а з Канади французів витіснили англійці. В Азії Франція разом з іншими європейськими державами втрутилася у внутрішні справи Китаю та поширила свій вплив на Індокитай.

Тому більшість французьких володінь розташовувалися в Західній і Екваторіальній Африці (Французька Гвінея (зараз — Гвінейська Республіка), Алжир, Туніс, Марокко (країни Магрибу). Майже всю другу половину XIX ст. Франція вела колоніальні війни в Африці та Індокитаї. На початок XX ст. французька колоніальна імперія охоплювала величезні території в Азії та Африці. Колонії стали сировинним придатком Франції та ринком збуту її товарів.

Робота з таблицею (занотуйте)

Третя республіка	
Економіка	Політика
Вплив франко-німецької війни на економіку (борг — 13 млрд франків). Аграрно-індустріальна країна. Кінець 80-х рр. ХІХ ст. — економічне піднесення: концентрація виробництва, формування фінансового капіталу, вивезення капіталу, експлуатація колоній. Панамська криза (1888—1892 рр.). Паризька виставка 1899 р.	Боротьба монархістів і республіканців. Поступове формування республіканської форми правління. Політичні кризи. Соціалістичні та анархічні рухи. Справа Дрейфуса. Реваншизм. Розвиток колоніальної імперії. Зближення з Росією та Великою Британією

Конституція 1875 р.

Парламентська республіка.

Законодавча влада — Сенат та Палата депутатів.

Виконавча влада — Президент і Рада міністрів.

Виборчі права — чоловіки від 21 року.

Президента обирала Національна рада.

Не отримали виборчих прав жінки, військові та жителі колоній.

Були відсутні права та свободи

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Експрес-опитуванн	RI
-------------------	----

1. Франко-прусська війна тривала
2. Правителем Франції в цей період був
3. Повстання в Парижі проти французького уряду та короткотривалий (18 березня
– 28 травня 1871 р.) період перебування при владі радикальних соціалістів
отримав назву
4. У результаті Паризької комуни у Франції була проголошена

Перегляньте відео: https://youtu.be/lLxeNsZwAuQ?si=We38mxKTuhSlkhR9

Домашнє завдання:

- Прочитайте §18.
- Занотуйте поняття, дати, схеми, таблиці за темою.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!